

Het Academisch Kwartier

**een (ver)jaarboek
2002-2022**

**De schrijfklassen
van de Academie voor Podiumkunsten Aalst**

met werk van, in alfabetische volgorde

2002-2020

**Hilde De Cock
Johan De Wilde
Katrien Dierick
Ellen Lanckman
Jana Van der Fraenen
Yannick Van der Speeten
Anja Van Geert
Els Vermeir**

2021-2022

**Kyra De Backer
Grazielle D'haeseleer
Joachim Ferier
Wieland Heymans
Annick Labrosse
Rita Laureys
Hilde Schockaert
Vera Steenput
Isabelle Tolleneer
Lili Vanden Wijngaert
Ellen Van de Velde
Jos Van Dorpe
Anna van Ro
Veerle Van Vaerenbergh
Rik Verlé
Louise Vissenaekens**

© 2022 by de auteurs & de Storytellers Aalst
contact: storytellers@inter-actief.be
www.inter-actief.be / www.woordaanslag.blogspot.com
podcast Het Academisch Kwartier op Spotify, Google & Apple
Podcast,... en:
www.spreaker.com/show/het-academisch-kwartier

Cover: Els Vermeir

Deze POD-uitgave werd gefaciliteerd door:
www.mijnbestseller.nl

Niets uit deze uitgave mag, op welke wijze ook, worden
overgenomen zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming
van de uitgever.

Inhoud

Voorwoord - Patrick Bernauw

2002-2020

Hilde De Cock
Johan De Wilde
Katrien Dierick
Ellen Lanckman
Jana Van der Fraenen
Yannick Van der Speeten
Anja Van Geert
Els Vermeir

2021-2022

Kyra De Backer
Joachim Ferier
Wieland Heymans
Annick Labrosse
Rita Laureys
Hilde Schockaert
Vera Steenput
Isabelle Tolleneer
Lili Vanden Wijngaert
Ellen Van de Velde
Jos Van Dorpe
Anna van Ro
Rik Verlé
Louise Vissenaekens

De moord op Alice Renaud

Grazielle D'haeseleer
Rita Laureys – Hilde Schockaert – Anna van Ro
Veerle Van Vaerenbergh

Voorwoord

Patrick Bernauw

‘Ergens in het begin van deze eeuw kwamen er enkele knappe koppen bijeen om te bedisselen welke nieuwe cursus ze de bewoners van Aalst en aanpalende heerlijkheden zouden kunnen aanbieden om hen cultureel, muzikaal, theateraal of dansend aan hun trekken te laten komen.’

Zo opent *In den beginne*, een bijdrage van Anja Van Geert, geplukt uit *Inkt moet vloeien! – tien jaar literaire creatie*. Enkele regels verder wordt een schrijfcursus gesuggereerd, en: ‘Ineens werd het stil. Dat was het, vaneigens!’

De bloemlezing werd uitgegeven door de Academie voor Podiumkunsten in het jaar 2012. ‘Het begin van de eeuw’ moet dus 2002 zijn geweest, en ja hoor: ‘Na evaluatie van het experiment Literaire Creatie werd vanaf september 2002 de optie Literaire Creatie in de hogere graad van de studierichting Woordkunst ingevoerd.’ Dat lees ik dan weer in het raamleerplan van die dagen.

De cursus omvatte, per week, twee uur ‘schrijftechnieken’, en één uur ‘repertoirestudie’. Sinds 2018 spreken we over twee uur ‘schrijven’ en één uur ‘literaire facetten’. Hoe dan ook behoorde de Academie voor Podiumkunsten in 2002 met haar schrijfcursus tot de pioniers binnen het Deeltijds Kunst Onderwijs. En eigenlijk ook daarbuiten. Er waren dan wel de steeds talrijker wordende kortlopende cursussen van allerlei socioculturele organisaties, en er was de Antwerpse Schrijversacademie, die reeds inzette op een meerjarige opleiding en waar alle lessen ook door schrijvers werden gegeven. Maar pas enkele jaren later zouden de schrijfcursussen echt gaan boomen.

Een pionier van het allereerste uur ben ik niet geweest: dat

was Frank Pollet, vooral bekend als jeugdauteur en dichter. Ik kwam er, op zijn vraag, pas in 2004 bij, met behoorlijk wat pleinvrees. Ja, ik had bij Wisper cursussen ‘spannende verhalen schrijven’ gegeven, en een scenariomodule aan de Schrijversacademie, maar een heel schooljaar lang, drie uur per week... dat was heel andere koek. Uiteindelijk vond ik al snel mijn draai, ook omdat ik altijd heb rondgehangen in schrijverscollectieven – zowel professionele als andere – en de kern van de zaak eigenlijk dezelfde bleef: feedback geven, elkaars klankbord wezen, een tekst herschrijven en redigeren tot het onderste uit de kan werd gehaald, en die tekst vervolgens in enigerlei vorm presenteren aan een publiek, groot of klein.

In het laatste kwart van de vorige eeuw telden onze Lage Landen tientallen literaire tijdschriften. Jonge, maar ook oudere scribenten lieten hun licht schijnen over elkaars werk, boden elkaar een podium – in een drukwerkje, of ook wel in een artistieke kroeg. Literaire tijdschriften vormden een kweekvijver van nieuw talent, brachten je in contact met gelijkgestemde zielen, boden een context en een klimaat waarin je als schrijver niet veroordeeld diende te blijven tot een vegeterend bestaan op je eenzame zolderkamer. De opkomst van het internet luidde de zwanenzang in van het gros van deze periodieken, en verliep recht evenredig met het succes van de schrijfcursussen die – dat is mijn vaste overtuiging – een flink deel van hun functie(s) overnamen.

Ik heb altijd zeer stellig geloofd in het nut en de zin van een schrijfcursus, in een verhaal of gedicht leren schrijven en beoordelen op meer dan buikgevoel alleen. Daar waren we ook al mee bezig geweest in de schrijverscollectieven waarvan ik deel uitmaakte. Feedback krijgen zoals van de redacteur van een uitgeverij, maar ook feedback van je collega's... het geeft je literaire zevenmijlslaarzen.

Ook al hebben literatuur – proza, poëzie –, de toneelschrijverij en zelfs televisiefictie de jongste jaren enorme concurrentie gekregen van de nieuwe digitale media, en een game industrie die dat alles lijkt te overvleugelen, toch zullen wij

altijd behoefte hebben aan communicatie die tegelijk dieper en breder gaat, en waarin de taal zelf onze artistieke expressie vormt. Dat is wat de poëzie ons te bieden heeft. En voor al de rest zullen wij altijd nood hebben aan een goed verteld verhaal. Talent kun je niet leren, maar wel: het ambacht waarmee je dat talent tot in zijn verste uithoeken verkent en ontwikkelt.

Voor dit (ver)jaarboek vond ik het passend eens achterom te kijken en een bruggetje te slaan tussen vroeger en nu. We deden een oproep aan ex-cursisten om een tekst te schrijven met als thema 'verjaren', 'twintig jaar', '2002-2022'. En dat was ook een niet bindende 'schrijfpdracht' voor de huidige lichter. Her en der verspreid in dit boek zult u dus bijdragen vinden rond het verjaartheme.

Zoals gewoonlijk werkten we dit jaar ook weer een paar projecten uit. Zo maakten we op vraag van de Dienst Economie een Valentijnse poëzieroute langs winkelramen in Groot-Aalst. Er hoorde een heuse app bij, waarmee men via tablet of smartphone de gedichten kon vinden en beluisteren. Uit het straatbeeld zijn ze verdwenen, maar de app met de audio opnames is er nog steeds. En u kunt ook nog altijd aan de slag met een soort poëtisch stadsspel, waarin u 'gewiste gedichten' weer moet vervullen. Alle info:

www.padlet.com/schrijversklassen/valentijn

Als u dus nogal wat liefdesgedichten aantreft in dit boek: ze werden geschreven in het kader van het project *Dichter bij de Liefde*, zowel door huidige als ex-cursisten.

De cursus 'schrijven' telt vanaf dit jaar ook officieel vier opties: proza, poëzie, drama en non-fictie. Iedere cursist schrijft zich in onder één van deze vier opties en levert een eindwerk in onder de optie van zijn of haar keuze. Uiteraard komen de vier opties aan bod in de lessen... en dus in de projecten. Zo zult u in dit boek enkele dramateksten aantreffen, die eveneens terug te vinden zijn op onze – ook al nieuwe – podcast, *Het Academisch Kwartier*, te beluisteren via Spotify, Google en Apple Podcast, of via deze link:

www.spreaker.com/show/het-academisch-kwartier

Dramatisch zijn we dit jaar bijzonder actief geweest. Hoewel corona onze plannen weer stevig doorkruiste, kunnen we uitpakken met een drama project van Veerle Van Vaerenbergh, dat gerealiseerd werd *with a little help from* de voltalige schrijfklassen. Een podcast reeks met hoorspelen en een vertelwandeling getiteld *Oilsjterse Verrozjelkes*, én een vertel- en muziektheaterversie als kers op de taart. Omdat het om een boek apart zou gaan, besloten we de *Oilsjterse Verrozjelkes* niet op te nemen in dit (ver)jaarboek. Een ander drama en tegelijk non-fictie project heeft hier wel onderdak gevonden: de ‘true crime’ geschiedenis, ook al stevig geworteld in Aalsterse bodem, over *De moord op Alice Renaud*.

Het was dus achttien jaar geleden – en geen twintig – dat ik in het kantoor zat van Peter Thomas, de directeur van de Academie voor Podiumkunsten. Het was nog in het oude gebouw aan de Vrijheidstraat in Aalst, waar ik wegens plaatsgebrek al na een jaar zou verkassen naar een penthouse van cc De Werf... om uiteindelijk riant onderdak te vinden in Utopia. Ik zei al dat ik enige pleinvrees had, maar die werd snel bezworen door het rustige en warme welkom van Peter – een muzikant, maar nooit verlegen om een *bon mot*, en met een groot respect en liefde voor het Woord, ook als dat geschreven wordt.

Het laatste woord van dit voorwoord is er één voor Peter, die niet echt afzwaait in 2022, en ook niet na twintig jaar. Maar als er iemand het peterschap kan claimen van deze cursus, dan hij wel. Zo heb ik het die achttien jaren althans aangevoeld. Vandaar dan ook deze extra lange opdracht in dit (ver)jaarboek, vergezeld van een hartelijke en welgemeende merci.

2002-2020

Hilde De Cock

Haast

ik haast me naar je kussen
zonder sloop als het maar goed zit in de hals

scheur de verpakking van linnen lakens
een ongekennde duurzaamheid wordt ons beloofd

we dromen van vissen die vergeten te zwemmen
de zee belet ons het zinken

stuurt ons met rechte vinnen naar oeroude dromen
met grote ogen sluiten we af

laat de raaf niet te dicht op je schouder
met kraalooogjes verduistert hij alle licht

Ochtendzoen

zij vult de luchtballon waarin jij ligt
voor je uit te staren met woorden
melkwit geleend van de sterren
en gebaren zo lief dat ze amper bestaan
haar bindweefsel stuk
en toch met vezels aan je gebonden

lichtstralen blauw verbreken het zicht
uit haar ogen en vervormen het beeld
op het netvlies van dromen
vlinderen zandoogjes heen en terug
met handenvol nectar
tussen hun poten

zintuigen

kon ze maar geuren opslaan in haar woorden
warme holtes van amber en bergamot
een balsem strijken over rode vlekken vol gène

kon ze maar woordkruimels achterlaten in graag gelezen
boeken
het voederplankje van de boekenkast bewaren
of zandkorrels opsparen tussen de ribbels van haar zolen

kon ze maar
winddichten het geheim van oude boeken en verse zee

Terug

terug naar lief gaan
geen woord gaat hard
onder het laken want
jij tintelt weer door klank en beeld
en legt een stroom van woorden
voor mij neer
met wachten op de nacht zoals een glas
het licht drinkt maar niet vangt

kijk me aan met ogen waar
de randen vallen minder zwaar
we tellen wimperhaar
elk woord verliest
aan naam en ligt nu naakt
op tafel ik zwijg en zeg tot later
zag in het donker
van de dagen jouw gezicht

de ochtend ligt zo breekbaar aan het raam
dat ik er amper in durf
daar ligt dat boek
het ligt nog dichtbij
ik vraag me af
hoe kan ik hier tegenover staan

ik laat mijn vingertoppen spelen
aan de rand ze raken aan
toetsen af liggen stil
ik wacht
ooit vouwt zich een blad
rond mijn handen

Ze loopt verloren in de armen
van de rivier
met kroos in hoofd en haar,
langs het gelaat roeiers
ze buigen en strekken in eenzelfde taal.

Het geruis van het water brengt haar
in de roes van een lichaam
waar ze in wil gaan.

Sommige vissen zwemmen
stroomopwaarts om te paaien,
wie zo denkt, hoeft geen dak
boven het hoofd, enkel wat water.

Koorddanser

Laat blauw de kleur van verbeelding zijn
onbestemd de kleur van ons huis
met zon in een straat ver weg.

Zie dat ongekend rood op de daken
en nuchter de regen daarna.

We balanceren tussen wil en onvermogen
het schemergebied van de drempel.

Laat ons koorddansen op zachtere tinten
of denk aan de pinguïn beperkt in zijn kleuren
hoe hij zijn meisje verleidt met wat stenen.

Johan De Wilde

20 jaar

een zware celstraf
de leeftijd waarop ik wist dat ik geen kinderen wou

de celstraf heb ik nog niet gekregen
een kind al wel

als ik dan toch moest kiezen

20 jaar geleden

woonde ik in MLK's Atlanta
waar *let's bomb the hell out of them*
een bumperstickerwijsheid was

en verhuisde ik naar Daens' Aalst
waar een circulatieplan voor meer trammelant zorgt
dan een zwarte zondag meer of minder

Katrien Dierick